Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·–

Slovenski dom

Štev. 149 | V Ljubljani, 3. julija 1936 | Leto 1.

Zadnji napori Abesinije pred zborom Zveze narodov:

Neguš prosi usmiljenja in... posojila

Ženeva, 3. julija. o. Abesinska delegacija pri ZN je po zadnjih razburljivih dogodkih, ki so se odigravali spričo neguševega nastopa v Ženevi, izdelala dve resoluciji ter ju poslala sinoči glavnemu tajniku ZN Avenolu. Hkratu je Avenolu poslal prošnjo naj poskrbi, da bosta ti dve resoluciji rešili pred zbor ZN. Vsebina resolucij je naslednja:

Abesinska delegacija prosi v imenu abesinskega ljudstva in abesinskega cesarja ZN, naj strogo izvede določila, katera vsebuje čl. 16 ustave ZN. S temi določili naj brani Abesinijo, ji pomaga ter obvaruje nedotakljivost njenega ozemlja in zagotovi njeno politično neodvisnost. ZN naj nadalje ne prizna nobene priključitve abesinskega ozemlja kaki drugi državi, če bi se ta priključitev izvršila na podlagi nasilja. Ker se je to zgodilo pred nedavnim s strani Italije, potem naj ZN izvaja posledice pač tudi proti Italiji.

V drugi resoluciji pa prosi abesinska delegacija ZN naj priporoči svojim članicam, da naklonijo Abesiniji posojilo v znesku 10 milijonov funtov šterlingov in da prevzamejo za to posojilo jamstvo. Posojilo naj se da Abesiniji pod pogoji, kakršne določi ZN. Abesinija potrebuje to posojilo, da reorganizira obrambo svoje samostojnosti. ZN naj zaradi žalostnega položaja, v katerem se nahaja Abesinija, zastavi vse svoje sile, da najnesrečnejši izmed svojih članic pomaga, tako moralno, kakor denarno.

„Abesinijo bomo orali sami"

Pariz, 3. julija. o. Nekateri francoski listi poročajo iz Rima, da se v italijanskih političnih krogih kaže pripravljenost, da bi Italija začela sodelovati pri organizaciji pravega evropskega miru. Toda najprej mora Evropa Italiji priznati to, kar si je z vojsko pridobila, dokler ZN ne prizna aneksije Abesinije.

Kar se tiče gospodarskih arganizacij v Abesiniji, je Italija trdno odločena, da bo dajala dovoljenja za uvoz blaga v Abesinijo samo tistim državam na svetu, ki bodo priznale Abesinijo kot sestavni del Italije. Edino te države zaslužijo, da se okoristijo z italijanskimi pridobitvami in možnostmi, katere je prinesla svetovni trgovini osvojitev Abesinije.

Rim, 3. julija. o. Dopisnik londonskega lista »Daily Express« je imel razgovor z načelnikom italijanskega generalnega štaba in zmagovalcem v Abesiniji maršalom Badogliem. Na vprašanje, kje bo Italija vzela potrebni denar za gospodarsko ureditev Abesinije, je maršal odgovoril:

»Naše zlato, je naša mladina. Vso Abesinijo bomo preorali z italijanskimi rokami in z italijanskimi stroji brez sleherne tuje pomoči. Zato pa bomo tudi sami uživali sad, ki nam ga bo to delo prineslo.«

Graziani sprejema

Adis Abeba, 3. julija. Te dni bo maršal Graziani, abesinski podkralj, sprejel v svečani avdijenci 250 poglavarjev abesinskih plemen in krajevnih poglavarjev, ki bodo pri tej priložnosti podali svečano izjavo svoje pokorščine Italiji. To je nov dokaz, o čedalje večji konsolidaciji razmer v Abesiniji.

Uspeh ali neuspeh lokarnske konference

London, 3. julija. o. Iz Berlina poročajo, da bo Nemčija izročila svoj odgovor na angleške mirovne predloge prihodnji teden. To pa se bo zgodilo samo, če bo državni kancler Hitler odobril besedilo odgovora. Če Hitlerju besedilo ne bo ugajalo, se bo Nemčija z odgovorom spet zakasnila za toliko časa, dokler ne bodo nemškega odgovora spremenili.

V Londonu mislijo, da je Nemčija tako dolgo časa odlašala s svojim predlogom zaradi tega, ker je bil notranji položaj v Franciji nejasen in ker se je bilo treba bati, da bi Francija zahtevala kake sankcije proti Nemčiji. V tem primeru bi Nemčija pač ne mogla sklepati o miru z nikomur, niti z Anglijo.

Nemški odgovor bo predstavljal glavni predmet za razgovor med državami, ki so podpisale lokarnsko pogodbo. Ta sestanek lokarnskih pogodbenic je sklenjen za 20 julij. Če bo odgovor vseboval stvarne predloge, na katere se bo mogoče opreti, potem bodo na drugo sejo lokarnskih podpisnikov povabili tudi Nemčijo.

Verjetno je, da bi utegnilo potem priti do sporazuma, ki bi bil za Evropo neprecenljive važnosti.

Zlasti si sporazuma z Nemčijo želi Belgija, ki se zaveda, da bi bil v primeru spopada med Francijo in Nemčijo spet največ trpela ona, ker je in teritorialno izpostavljena in vojaško premalo zavarovana.

Seveda bo pa pri tem sestanku odločalo močno stališče Francije, ki je zadnje čase kljub socialistični vladi začela resno reorganizirati obrambo svojih meja in preurejati svojo vojsko.

Tako je francoski senat v svoji komisiji za obrambo včeraj sklenil, da je treba na vsak način utrditi francosko mejo proti Švici, ker je mogoče pričakovati nemškega napada tudi s te strani. Tak napad bi imel za cilj Lyon, kot središče francoske industrije.

Z ozirom na to je kljub vsemu belgijskemu in angleškemu optimizmu težko verjeti v uspeh te ali one konference.

Žrtve hujskanja na Poljskem

Varšava, 3. julija. o. Na nekem veleposestvu v okraju Rudki v Lvovskem vojvodstvu je včeraj prišlo do strahovitega spopada med policijskimi oddelki in med prebivalci bližnje vasi. Veleposestvo, ki pripada nekemu plemiču, je sprejelo v službo delavce iz drugih krajev. Zaradi tega je zavladalo med vaščani ogorčenje. Zahtevali so, naj veleposestvo tuje delavce odpusti. Ker uprava ni ugodila, so vaščani napadli delavce.

Policija, ki je takoj prihitela v velikem številu, ni mogla mirno doseči ničesar. Podivjani ljudje so z različnim orožjem napadli policijsko četo tako, da se je morala umakniti in poklicati pomoč. Razvila se je prava bitka, v kateri je morala policija uporabiti strelno orožje. V bitki je bilo 7 ljudi ubitih in trije ranjeni.

Prav tako krvavi nemiri so se razviil v mestecu Krzekzowisze v Galiciji. Tam so se spopadli oddelki policije in poljedelski delavci, ki so stopili v času najhujšega dela v stavko. Pri tem spopadu je bilo 8 oseb ubitih in večje število ranjenih. V tem primeru so oblasti ugotovile, da so nemiri posledica komunistične agitacije, ki se je z vso silo vrgla na Poljsko. Policija je izvršila večje število preiskav ter ugotovila tajno komunistično organizacijo, ki je imela namen, po vsej Poljski izzvati krvave spopade in tako pripravljati splošno vstajo na Poljskem. Poljska vlada se je zaradi tega odločila, da bo z vso silo začela izvajati najstrožje odredbe proti komunističnemu hujskanju in prevratni agitaciji. Te odredbe zahtevajo zlasti vojaški krogi, ki se zavedajo kakšna usoda grozi poljskemu narodu in poljski svobodi, če bodo pri njem dobili besedo in odločitev zastopniki prevratnih gibanj.

Sloga med jugofašisti od blizu

Belgrad, 3. julija. m. Z izvolitvijo Petra Živkovića za predsednika JNS se zopet bavi včerajšnja »Samouprava« ter v uvodniku »Klubovanje ali zabloda« med drugim izvaja:

»JNS želi — če je verovati izjavam njenih prvakov — sodelovati pri obnovi političnega življenja v državi v duhu prave demokracije. Da bi pa pri tem čimbolje izpolnjevali te funkcije, maloštevilni člani JNS zavračajo Uzunovića, ki ni dajal garancije za to »demokratsko-slobodarsko« preorientacijo ter dajejo svoje zaupanje generalu Živkoviću, naj on izvrši ta novi demokratski program. Temu v resnici ni treba komentarja. Nasprotje, ki je očitno, se ne da prikriti. Daleč je od nas misel, da bi sumničili Živkovića, da ni dovolj demokrati. Toda on je bil 35 let oficir in kot tak je ostal nezadostno seznanjen z željami in razpoloženjem naroda. Če se vzame v poštev tudi to, da je novi predsednik JNS kandidat tudi Jevtićeve skupine, tedaj je jasno, da ta »demokratska preorientacija« JNS ne temelji na stvarnosti dejstev. Gospod Živković je že imel politično misijo, ki pa jo je dokončal s popolnim neuspehom. Kako se more potem pričakovati, da bo imel sedaj boljšo srečo, ko pa je imel že z najširšimi pooblastili samo neuspehe.

Belgrad, 3. julija. m. Sinoči od 5. do 9. ure so se v prostorih narodne skupščine zopet sestali člani Jevtičevega poslanskega kluba ter so razpravljali o novo nastali situaciji v JNS. Po končani seji so dali časnikarjem obvestilo, v katerem med drugim izjavljajo, da pozdravljajo Petra Živkovića pri organizaciji vseh jugoslovanskih nacionalističnih in unitarističnih moči v državi. Nadalje poudarjajo, da izrekajo svoje priznanje Jevtiću ter mu dajejo tudi prosto roko pri vodstvu kluba. **Zaradi včerajšnjega sklepa poslanskega kluba JNS, da se morajo vsi poslanci vpisati v poslanski klub JNS posamezno, ne pa kot celota, je nastalo med Jevtićevimi poslanci veliko nezadovoljstvo. Preko predsednika svojega kluba Boška Jevtića so stopili v stik s predsednikom JNS Petrom Živkovićem, preko katerega skušajo doseči, da bi v JNS bili sprejeti vsi Jevtičevci kot celota.**

Belgrad, 3. julija. m. Kakor smo že poročali, so že pred kongresom JNS Maksimovićevi ljudje izjavili, da spričo takega razvoja dogodkov pri JNS, v kateri so prevzeli vodstvo fašisti in pofisti, s to stranko nočejo imeti nikakih stikov. Po kongresu Maksimovićevi ljudje znova poudarjajo, da sploh nočejo in ne želijo imeti nikakih zvez s sedanjimi stremljenji, delom in vodstvom te stranke. Ravno tako ne odobravajo razvoja dogodkov v tej stranki niti Uzunovićevi, niti Srskičevi, ki stoje istotako ob strani.

Pojasnilo finančnega odseka

Belgrad, 3. julija. AA. Za enoten postopek pri izvajanju čl. 29 finančnega zakona o ukinitvi izvršilne kazni zapora, prisojene po čl. 153 carinskega zakona, je carinski oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo: »V vsakem konkretnem primeru, kjer je obsodba postala izvršilna, bo carinarna poprej preko pristojne oblasti ugotovila nemožnost izterjanja prisojene denarne globe od krivca tihotapstva, izvršenega do dne 31. marca 1936. Ko carinarna to ugotovi, izpremeni denarno globo v zaporno kazen po čl. 153 carinskega zakona. Krivce, obsojene na zaporno kazen, carinarna ne bo pošiljala pristojnim oblastvom v zaprtje, temveč bo po kratki poti izdala odlok, sklicevaje se na čl. 29 finačnega zakona za leto 1936-37, s katerim bo ukinila kazen za tista dela, pri katerih znašajo globe do 50.000 dinarjev. Pri kaznih, ki presegajo 50.000 din, se bo ta prebitek odštel in se bo ostanek denarne globe izpremenil v zapor, ki ga ima krivec presedeti.«

Preosnova ZN

Ženeva, 3. julija. Havas poroča: Francoski zunanji minister Delbos je izročil predsedniku skupščine ZN predlog o reformi pakta Zveze narodov. V predlogu se nasvetuje ustanovitev komisije, ki bi imela nalogo, da predloži v septembru svoje poročilo. Še pred zaključkom izrednega zasedanja bo Delbos razložil splošne značilnosti francoskega predloga.

Menijo, da se bo izredno zasedanje ZN zaključilo v soboto dopoldne in bi se koordinacijski odbor lahko sestal že v soboto popoldne in formalno sklenil, da se ustavijo sankcije proti Italiji. Danes bo seja ZN, na kateri se bo razpravljalo o poročilu visokega komisarja ZN za mesto Gdansko.

London, 3. julija. AA. Havas poroča: Baldwin je v svojem včerajšnjem govoru poudaril, da sploh ni govora o bližnji demisiji angleške vlade.

Usoda malih držav

Ženeva, 3. julija. Irski zastopnik Devalera je v svojem govoru med drugim dejal, da so vse države do neke meje odgovorne za sedanje katastrofalno razmerje med narodi. Male države, je rekel Devalera, lahko podpišejo vsako besedo cesarja Haileja Selasija, ker tudi njih lahko doleti abesinska usoda.

Na koncu svojega govora je Devalera zahteval energičnejše delo za dosego splošne razorožitve.

Rim, 3. julija. Havas poroča: Uradno se demantirajo vesti, da je zbolel najmlajši sin Mussolinija, Romano.

Komedija z italijanskimi časnikarji

Ženeva, 3. julija. o. Švicarski zvezni policijski urad v Bernu je sporočil tajništvu ZN, da ni po natančni preiskavi proti italijanskim časnikarjem, ki so izzvali nemire ob priliki negušovega govora pri ZN, našel ničesar obtežilnega proti dvema izmed njih. To sta dopisnik agencije Stefani, Marchin, in dopisnik Gazzete del Popolo, ki sta bila aretirana hkratu z ostalimi svojimi tovariši. **Tajništvo ZN bo tema dvema spet podelilo časnikarske izkaznice, ki dajejo pravico do udeležbe pri vseh sejah ZN.**

Italijani so ogorčeni

Rim, 3. julija. Italijanski listi se ostro izražajo zoper ravnanje švicarskih oblastev do italijanskih novinarjev. »Gazeta del Popolo« pravi, da Zveza narodov ne more pričakovati, da bi s takšnim ravnanjem nasproti italijanskim novinarjem povzdignila svoj ugled in moč, da lahko zahteva ponovno evropsko sodelovanje. Ta incident, zaključuje list, je nov dokaz za potrebo po reformi Zveze narodov.

Zborovanje medparlamentarne zveze

Budimpešta, 3. julija. Seja konference medparlamentarne unije se prične 3. t. m. ob 11 dopoldne. Pri seji, ki bo zelo svečana, bodo prisostvovali kraljevi namestnik Horthy, člani obeh madžarskih zbornic, člani diplomatskega zbora in najuglednejše osebnosti iz madžarskega, gospodarskega, političnega in družabnega življenja. V imenu madžarske vlade bo tuje delegate pozdravil zunanji minister Kany.

Na dnevnem redu seje je poročilo generalnega tajnika interparlamentarne unije o splošnem političnem položaju. Zvečer priredita predsednika obeh madžarskih zbornic za tuje delegate banket in sprejem. Danes ob 11. dopoldne se je vršila seja izvršnega odbora interparlamentarne unije.

Za olimpijske igre

Berlin, 3. julija. Propagandni minister dr. Göbbels je izdal na nemško ljudstvo tale proglas:

Po želji voditelja nemške države so v polnem razmahu priprave za olimpijske igre leta 1936.

Stotisoče tujih gostov bo treba dostojno sprejeti, da bodo lahko deležni sijajne nemške gostoljubnosti.

Prepričan sem, da bo vsak Nemec skušal ustreči tujim obiskovalcem, ki bodo pod visoko zaščito nemške države, v vsakem oziru. V potrebi jim je treba pomoči z nasveti, kakor z dejanji.

Lizstova sorodnica umorjena

Dunaj, 3. julija. o. V noči od četrtka na petek so v Burgenlandskem mestu Oberwarth našli v nekem gozdu umorjeno sorodnico slavnega glasbenika in slikarja Franca Liszta, 59 letno Klaro Liszt. Osumljenca so že prijeli.

Prvi bataljon prišel iz Abesinije

Rim, 3. julija. o. Včeraj so se čez Neapelj vrnili v Rim prvi oddelki italijanske vojske, ki so sodelovali pri abesinskem odhodu. V Rim je dospel bataljon fašistične milice vseučiliških študentov. Rim je študentovskim miličnikom priredil veličasten sprejem. Bataljon je v desetisočglavem sprevodu korakal po mestu do palače Venecia, kjer je študente pozdravil Mussolini. Tam so jih čakale tudi študentke rimske univerze, ki so jih obsipale s cvetjem in jih objemale, tako da se je ves veliki trg pred palačo spremenil v eno samo poljubovanje.

Bolezen Mussolinijeve hčerke

Rim, 3. julija. Zdravstveno stanje Mussolinijeve hčerkice Ane, ki je nevarno zbolela, se je popravilo. Italijanski kralj je poslal Mussoliniju brzojavko z željami za čimprejšnjo ozdravitev njegove hčerke. V ferijalnih kolonijah je več tisoč malih Italijank in mnogo otrok iz tujine, ki se nahajajo na počitnicah, opravilo skupno molitev za malo bolnico.

10.000 porok en mesec

Newyork, 3. julija. V mestu Newyorku so meseca junija dosegli rekord porok. Poročilo se je 10.077 parov.

„Hindenburg" popravil rekord

Newyork, 3. julija. Davi ob 3.30 (po ameriškem času) je prispel na letališče Lakehurst zrakoplov »Hindenburg« Preletel je bil progo Frankfurt - Newyork v 51 urah in 30 minutah in s tem za celih osem ur popravil, dosedanji rekord zrakoplovov na tej progi.

Bojevniki proti komunizmu

Varšava, 3. julija. Na pobudo zveze bivših bojevnikov je bilo ustanovljeno društvo, ki naj bi pobijalo komunizem na Poljskem. Prav tako bo pobijalo borbo proti veri.

Mladinska JRZ

Belgrad, 2. jul. Vodstvo Jugoslovanske radikalne zajednice je razumelo smisel in vlogo mladine v strankarskem življenju. Zato je odobrilo pobudo, ki je prišla iz vrst mladine za ustanovitev mladinske organizacije JRZ. Mladina, ki stopa v vrste JRZ, si je izvolila za svojega predsednika ministra za telesno vzgojo dr. Rogiča, najmlajšega člana vlade dr. Stojadinoviča. Akcija v tej smeri, čeprav je šele v začetni fazi, je že doslej obrodila odlične uspehe.

V zvezi z ustanovitvijo mladinske organizacije JRZ je urednik agencije Avale zaprosil ministra dr. Rogiča kot predsednika mladinske organizacije, da mu kaj pove o tem vprašanju.

Takoj po strankarskem kongresu JRZ, je odgovoril minister dr. Rogič, se je začelo živahno organiziranje JRZ v vsej državi. V ta namen smo izvolili akcijski odbor, ki ima nalogo izvesti organizacijo po vsej državi. Sedež tega odbora je v Belgradu. Odbor je že konstituiran in je izdelal svoje statute in stopil v zvezo z vsemi banovinskimi organizacijami, preko njih pa tudi z vsemi njihovimi odbori JRZ.

Že zdaj v začetku se čuti živahno gibanje za organizacijo mladine v vseh delih naše države, posebno pa v drinski, dunavski in vardarski banovini. Organiziranje dela na področju Belgrada, Zemuna in Pančeva se vrši zelo intenzivno in bo v najkrajšem času končano. S sodelovanjem državnega akcijskega odbora nameravamo prirediti celo vrsto shodov in konferenc v vseh banovinah in večjih političnih središčih. Delo se vrši resno, smotreno, sistematsko, tako da bo mladinska organizacija JRZ v najkrajšem času postala pomemben činitelj, tembolj, ker je razen čisto političnega programa predvideno tudi delo v socialni, kulturni, prosvetni in športni smeri. Ker sreča mladina popolno razumevanje najvišjih političnih forumov do mladinske organizacije in ker se zanaša na podporo vseh naših ostalih prijateljev naše mladine, upam, da bomo dosegli zdrave in pozitivne rezultate v nacionalni in moralni vzgoji mladine.

Predvsem ima naša mladina nalogo širiti ideje in program JRZ med mladino vseh slojev. Dalje ima nalogo odgajati mladino v dolžnostih do države in človeške družbe in vzgajati korektne in poštene državljane ter neustrašene borce naše strankarske ideologije, pospeševati moralni in viteški razvoj mladine, ustvarjati in podpirati ustanove socialnega značaja in podpirati nezaposlene delavce, neoskrbljeno deco in siromake, posebno pa skrbeti za siromašne člane za njihovega šolanja ter med seboj ustvarjati tovarištvo in čut ljubezni do socialno slabših. Mladina se bo za dosego teh ciljev posluževala javnih predavanj, ustanavljala bo čitalnice in knjižnice, izdajala brošure, prirejala čim pogostejša skupinska potovanja v svrho boljšega medsebojnega spoznavanja, prirejala konference itd. V najkrajšem času bo začela izdajati svoj lastni organ, kjer bo razpravljala o vseh mladinskih, zlasti kulturnih vprašanjih mladine vseh stanov v državi — je končal minister dr. Rogič svoja izvajanja.

Belgrad, 3. julija. m. Prosvetni minister Dobrivoje Stošović je sprejel od bolgarskih umetnikov, ki so gostovali v Belgradu, tole brzojavko: »Ko zapuščamo Vašo prestolnico, se globoko zahvaljujemo za vašo visoko pozornost. — Za vse bolgarske dramatske umetnike Senev.«

Nad 5,760.000 hl vode v četrt ure

Včerajšnja nevihta nad Ljubljano in okolico je zlasti besnela po ižanskih poljih in krajih. S krimskih hribov in drugih kotov so drveli v nižavo potoki kot hudourniki, osobito je besnela Iška, ki se je v Iškem Vintgarju spremenila v drveč veletok. Po ižanskih poljih je nevihta napravila ogromno škodo. Val nevihte se je gibal v smeri od Krima po desni strani Ljubljanice proti Kamniku, kjer je tudi v Črnem grabnu divjala huda nevihta. Zanimivo je, da kraji na levi strani Ljubljanice niso občutili toliko te nevihte, na Viču in tamošnji okolici je samo pohlevno deževalo.

Po zapiskih meteorološkega zavoda v Ljubljani je nevihta nastaal točno ob 14.58. Trajala je točno četrt ure. Po meteoroloških zaznamih je padlo v tem času 14.4 mm dežja. To predstavlja ogromno množino vode! Meteorološki račun nam pokaže, da je v četrt ure padlo na en kvadratni kilometer 14,400.00 l vode. Na površino ozemlja ljubljanske občine v obsegu 40 kvadratnih kilometrov pa vsega 5,760.000 hl. Pač ogromne množine vode! Ljubljanica danes ne kaže večjega narasta. Ljubljanični pritoki pa so včeraj na desni strani silno narasli. Vihar je besnel zlasti od Havptmance proti Galjevici. Na mnogih hišah je odneslo opeko, podrl je tudi več dreves, tako ob cesti na Galjevico lepe kanadske topole, ki jih je pred leti zasadila mestna vrtnarija in so bile v pravi kras cesti. Delavci mestne vrtnarije so danes dopoldne drevesa pokonci postavili. V krajih za Krimom okoli Rakitne, Borovnice in Sv. Vida je prav tako silno razsajala nevihta. Tam je silovito grmelo in treskalo.

Nevihta je, kakor smo zgoraj omenili, vzela smer od Krima proti Kamniku. Zanimivo je, da kraji okoli D. M. v Polju in Vevč niso bili prizadeti po tej nevihti. Tam je le nekoliko deževalo, v toliko, kolikor je deževne oblake tja prignal silen piš.

„Letalski napad" na železniške delavnice

Maribor, 3. julija. Sinoči je bila v železniških delavnicah v Mariboru velika in važna gasilska vaja. Bilo je zamišljeno, da je sovražna letalska eskadrila pridrvela čez mejo, zažgala z vžigalnimi bombami delavnice, z eksplozivnimi bombami pa je porušila glavni vodovod, ki dobavlja delavnicam vodo iz Drave. Zaradi tega je nastala ogromna požarna nevarnost. Takoj po alarmu so nastopili gasilci iz delavnic, ki so s tremi motorkami črpali vodo iz zasilnih rezervoarjev v delavnicah. Istočasno pa so poklicali na pomoč tudi Mariborčane, ki so že v nekaj minutah prispeli z vsem orodjem. Tri motorke so postavili k Dravi ob Izvirkih in na Aleksandrovi cesti na Studencih ter z njimi pošiljali do 2000 l vode na minuto v železniške delavnice tamkajšnjim motorkam. Napeljali so preko 2000 m cevi, Magyrusova lestva pa se je aktivno udeleževala vaj pri delavnicah. Vaja se je v vsakem oziru posrečila in je dokazala, da je mogoče obraniti delavnice pred požarom tudi v slučaju, če odpove obdravski vodovod, ker se da samo z mariborskimi motorkami dobavljati dovolj vode, ki je potrebna za gašenje velikega požara. Višinska razlika pri črpanju in oddajanju vode je znašala 46 m. Iz železniških delavnic je sodelovalo pri vaji 60 gasilcev s tremi motornimi vozovi. Vodil je vajo podstarosta župe g. Alfonz Kessler s poveljnikom mariborskih gasilcev g. Ramšakom. Navzoč je bil pri vaji tudi župni starosta Bogdan Pogačnik. Po vaji se je neumornim in požrtvovalnim gasilcem zahvalil upravnik delavnic inž. Vidic, v imenu studenških gasilcev pa njihov poveljnik g. Pregelj.

800.000 Din ubeglega kaznjenca

Maribor, 2. julija.

Včeraj smo poročali o drznem begu dveh kaznjencev iz tukajšnje jetnišnice. Viktor Loparnik in Rupert Rotman, ki sta sedela za zamreženimi okni jetnišnice zaradi tatvin, sta bila v torek zaposlena z drugimi tovariši pri delu v vinogradu odvetnika dr. Jana za Kalvarijo. Med delom sta se znala spretno odstraniti paznikovim očem, potem pa sta jo naglo ucvrla v gozd ter izginila kot kafra. Rupert Rotman, ki je doma iz Maribora, se je po begu pojavil zvečer na svojem stanovanju v Vrbanovi ulici, kjer je še imel spravljeno obleko. Gospodinji, ki ga je začudeno gledala v kaznjenski obleki, je povedal, da je pobegnil iz ječe. Pripovedoval ji je, da je izvršil beg skupaj s tovarišem, da bi skupaj izkopala ogromen zaklad, katerega poseduje. Zakopal ni nič manj kot 800.000 din. Med takim pripovedovanjem se je Rotman preoblekel iz jetniške uniforme v civilno obleko ter odšel. Gospodinja je hitro obvestila policijo o nenavadnem gostu in takoj so se podali detektivi na delo. Zasačili so Rotmana še v isti noči, ko je prenočeval pri svoji prijateljici. Aretirali so ga ter odgnali v jetnišnico, kjer bodo sedaj bolj pazili nanj. Njegovo pripovedovanje o bajnem zakladu 800 jurjev pa je le bajka, s katero se je skušal pred gospodinjo opravičiti za svoj beg. Njegovega beguskega tovariša Loparnika še niso ujeli.

Avtobus v kolesarja

Ljubljana, 3. julija.

Danes zjutraj ob sedmih je prišlo na Dunajski cesti do prometne nezgode in se je le srečnemu naključju zahvaliti, da ni zahtevala hujših žrtev. Iz mesta je vozil po Dunajski cesti velik češkoslovaški avtobus in sicer popolnoma na levi strani. Očividno je bil šofer vajen vožnje na levi strani iz Avstrije in od doma in je danes zjutraj, ko je začel voziti, zopet pozabil, da je v Jugoslaviji, kjer se vozi na desni strani. V nasprotni smeri je privozil pravilno na desni strani kolesar. Videl je sicer nasproti avtobus, toda mislil je, da vozi avtobus samo trenutno na napačni strani in da bo že še pravočasno zavil na drugo stran ceste. Zato je brez zle slutnje vozil naprej. Toda avtobus se ni umaknil, kolesar pa tudi ni imel prilike, da bi zavil še bolj na desno. In tako je avtobus treščil v kolesarja. Kolesarja je vrglo po tleh, kolo pa je prišlo pod avtobus, tako da bo moral kolesar dobiti novo sprednje kolo. K sreči je dobil kolesar ne preveč nevarne poškodbe na levi strani noge okrog kolena.

Šofer je hotel kolesarja kar sam zapeljati k zdravniku, vendar kolesar tega ni hotel; takoj je bil na kraju nesreče tudi stražnik, ki je zapisal vse potrebne podatke.

Razumljivo je, da se je takoj nabralo okrog kraja nesreče veliko število ljudi, ki so z radovednostjo sledili spočetka razburljivim, potem pa vedno bolj pomirjenim razgovorom med šoferjem in kolesarjem. Posebno veliko je bilo kolesarjev, med njimi skoraj sami železniški delavci; tudi kolesar, ki je imel nesrečo, je železniški delavec in je doma iz Črnuč. S svojimi sodelavci se je ravno peljal na delo.

Pavla Udovičeva odhaja

Maribor, 2. julija.

Mariborsko gledališče zadeva udarec za udarcem. Najboljše moči odhajajo. Lansko leto Severjeva in Stupica, s pričetkom sezone se je poslovil Škrbinšek, z zaključkom pa Furijan. Sedaj pa še Pavla Udovičeva. Nenadoma in nepričakovano je prišla vest o njenem odhodu. Pavla je gostovala letos majnika v Varaždinu. Nastopila je pri operetni predstavi osješkgea gledališča ter dosegla velik uspeh. Že takrat ji je intendant osješkega gledališča ponudil angažman, pa ga je odklonila. Potem pa so prihajale iz Osjeka nove ponudbe. Ena zapeljivejša od druge. Medtem je že podpisala kontrakt z mariborskim gledališčem, vendar pa so bile ponudbe iz Osjeka preveč zapeljive. Gaža, ki je mariborsko gledališče ne more nuditi, poleg tega pa priložnost, da se lahko preskoči iz osješkega na večji oder. Največji magnet je bila pač zadnja možnost, da se je odločila zapustiti Maribor. Intendant dr. Brenčič bi imel sicer možnost, da jo na podlagi podpisanega kontrakta obdrži v Mariboru, vendar je pokazal svojo veliko uvidevnost. Zakaj bi talentirani pevki delal zapreke pri karijeri, ki jo nedvomno čaka. In tako jo je, dasi s težkim srcem, razrešil. Obljubila je, da bo prihajala pogosto gostovat. — Pavlo Udovičevo bo gledališče težko pogrešalo, prav tako pa tudi obiskovalci gledališča. Saj je tako rekoč vzrastla na mariborskih gledaliških deskah. S 15 in pol leti je začela nastopati v zboru. Leta 1927 ji je takratni kapelnik Mitrovič poveril prvo večjo partijo v opereti in še istega leta je nastopila tudi že v glavni vlogi »Bajadere«. Od tedaj pa do zaključka letošnje sezone, je operetni in operni repertoar mariborskega gledališča tako rekoč slonel na njenih ramah. Gostovala je z velikim uspehom tudi v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani in drugih mestih. Povsod ji je kritika obetala lepo bodočnost. Z odhodom iz Maribora ji hiti sedaj nasproti, ter ji želimo pri tem tudi mi obilo uspeha in sreče.

Modernizacija avtobusnega prometa

Maribor, 2. julija.

Včeraj sta prispela iz Nürnberga v Nemčiji v Maribor dva nova avtobusa znamke MAN-Diesel, ki ju je naročila mestna občina v tovarni Maschinenfabrik Augsburg-Nürnberg, iz katere izvirata tudi oba orjaška avtobusa, ki vozita na progi Maribor—Celje. Iz Nürnberga sta prispeli prav za prav samo šasiji, ker dobita vozili karoserijo v Mariboru. Prihodnji teden dobi občina še dve šasiji. Iz Nürnberga sta pripeljala vozila šofer avtobusnega podjetja Žagar in monter tovarne. Novi avtobusi bodo znatno manjši od prvih dveh. Imeli bodo vsak prostora za 25 sedežev, dočim jih je v vozovih, ki obratujeta na celjski progi 33. Prva karoserija bo gotova začetkom avgusta ter bo avtobus že vozil za Mariborski teden. Tudi ostali trije bodo še pred jesenjo začeli obratovati. Z novimi vozili se bo zaključil prvi del programa sanacije avtobusnega prometa. Vozila porabijo silno malo goriva. V Nürnbergu so vsakemu napolnili rezervoar s 90 litri plinskega olja, pa sta pri prihodu v Maribor porabili na 780 km dolgi progi jedva dve tritjini te količine. Obratovanje bo silno poceni in to pomeni glavni prihranek v primeri s sedanjimi vozili.

Slovenski profesorji v Mariboru

Maribor, 3. julija. Danes zjutraj je prispelo v Maribor 16 članov profesorskega društva iz Ljubljane. Prišli so iz Dravske doline. Pred štirimi dnevi so dospeli v Dravograd, odkoder so se podali na mejo ter potem čez Vuzenico šli na Pankraciji in Remšnik. Danes zjutraj so prispeli preko Brezna z vlakom v Maribor. Popoldne se odpeljejo v Št. Ilj, kjer ostanejo ves dan, jutri pa se z avtobusom odpeljejo v Apaško dolino in v Radgono. Namen tega potovanja je, proučevanje narodopisnih razmer ob naši meji. Profesorje vodi znani poznavalec naših obmejnih razmer, mariborski prof. Baš. Potovanje samo pa je organiziral odsek za narodnostna proučevanja pri Profesorskem društvu v Ljubljani. Udeležujejo se izleta profesorji iz Ljubljane, Novega mesta in Celja.

Prijet cerkven tat

Kranj, 2. julija.

V Roženvenski cerkvi je včeraj okoli 6 ure zvečer vlomil v puščice osemnajstletni Ernest B., pristojen v škofjeloško občino.

Najprej je vlomil v puščico pri glavnem oltarju, toda iz vseh puščic so po prazniku pobrali ves denar, zato je v tej dobil le denar zadnjih dveh dni, in sicer 4.50 Din. Ker pa je mislil, da bo v drugih več, je poskusil še pri bližnji puščici stranskega oltarja. Tu pa ga je doletelo strašno presenečenje. V to puščico je bilo zadnje čase zelo velikokrat vlomljeno, zato je g. dekan s pomočjo puškarja Mišica, naredil v puščici poseben patent, ki je obstojal v tem, da je bil v njej močan kapsel, ki pri najmanjšem poizkusu vloma eksplodira. Ko je tat hotel vdreti v puščico, je nastal močan pok, ki je v prazni cerkvi močno odmeval in se slišal po vseh bližnjih hišah. Na pok je takoj pritekla cerkovnica, gospa Cimermanova, ki je že srečala tatu med cerkvenimi vrati. Tat je bil zelo preplašen in ves osupel. Vendar ga je gospa hitro porinila nazaj v cerkev in vrata hitro zaprla. Tedaj pa so že prišli bližnji sosedi, katere je privabil pok, in tem je cerkovnica takoj povedala, za kaj gre. Ti so hitro zastražili cerkev, drugi pa šli po stražnike, ki so našli tatu skritega na podstrešju cerkve in še vedno vsega preplašenega.

Na policiji je tat priznal, da je bil že dvakrat kaznovan zaradi slične tatvine. Pri njem so našli tudi nekaj vlomilskih priprav.

Kljub temu, da je že v več cerkvah vlomil, ga je sedaj le spravil v ječo duhoviti, a preprosti izum in neustrašena g. Cimermanova.

Kaznovani kršitelji deviznih določb

Belgrad, 2 julija. AA. Finančni minister je kaznoval z denarno globo zaradi kršitve deviznih določb te-le osebe in tvrdke: Stepana Galiča iz Mihovlana na 20.000 din; Stepana Pančeka iz Sv. Ivana Žaline na 6000 din; tvrdko Blum in Poper iz Subotice na 10.000 din; Gal'ša Bogdana iz Zemuna na 25.000 din; Suputa Proka iz Brčka na 10.000 din; tvrdko Železoprometno d. d. Bistrico na 50.000 din; Vorba Pavla iz Subotice na 75 000 dinarjev; Kuhšmita Leona, agencijsko agencijo za izvoz poljskih pridelkov (Novi Sad) na 60.000 din; Bona Forgaca iz Novega Sada na 10.000 din; Kovača Vojislava iz Subotice na 250.000 din; tvrdko Jugoslovansko žitarsko trgovsko d. d. iz Belgrada na 100.000 din; Sajo Hermana iz Osijeka na 20.000 dinarjev; Simeona Polaka in Resterja iz Novega Sada na 200.000 din; Sajsa Vasilija iz Belgrada na 5000 din; Cimermana Josipa iz Osijeka na 15.000 din; tvrdko Internationale Karo & Jelinek, Belgrad, na 60.000 din; Konteša Ferdinanda in Aleksandra Caklija iz Belgrada — solidarno — na 25.000 din; Belo Uhlada iz Osijeka na 30.000 din; Fuša Vladislava iz Donjega Kraljevca na 8000 din; Mitiča Mito iz Donjega Kraljevca na 10.000 din; Silanita Alberta iz Sombora na 100 000 din; Rožiča Josipa iz Celja na 60.000 din; Herleta Franjo iz Zagreba na 25.000 din; Stajiča Leopolda, sina, Brčka Palanka, na 200.000 din; Mirka Gera iz Subotice na 6000 din; Ivana Allmana iz Sombora na 6000 din; Dragoljuba Julija iz Zagreba na 25.000 dinarjev; Kenigranta, agencija za izvoz žitaric, Novi Sad, na 200.000 din; Mavra Viljema Franca iz Iloka na 100.000 din; Gustava Kona iz Iloka na 150.000 din; Manfreda Danila iz Subotice na 25 tisoč din; Mirka Puhlerja, trgovina z lesom, Zagreb, na 100.000 din; Podjetje za izdelavo zvitega pohištva »Colorado«, Belgrad, na 7000 din; tvrdko Poldi-jeklo, tovarna Poldihuth, lastnik Dragutin Gertner, Belgrad, na 25.000 din; tvrdko mednar. odpremništvo Evo Stančič, Maribor, na 20.000 din; tvrdko za predelovanje konoplje Mihajlo Varga, Plavno, 75.000 din; Artur Spicer, trgovski agent, Zagreb, na 250.000 din; brata Piatnik, Rateče, na 20.000 din.

Drobiž iz domovine

Zgodba starega vdovca

Bosanski muslimani še vedno poznajo tako zvano otmico, da si namreč fant, ki se hoče poročiti, svojo izvoljenko kar ukrade. Take vrste zgodba se je pred nekaj dnevi odigrala v Banjaluki, ki je toliko bolj zanimiva, ker je junak dneva neki 60 letni starec. Starec Rašid Mešič je bil že deset let vdovec. Prijela se ga je bila velika otožnost in osamelost, sklenil je bil že pred leti, da si bo poiskal novo družico. Vendar so mu bila visoka leta in sivi lasje v veliko napoto, kajti kar povrsti so ga dekleta, ki jim je ponujal svojo roko, odbijala njegove ponudbe. Premislil je vso svojo smolo in nesrečo, pa se je obrnil nekajkrat do vaških vdov. Pa tudi tu mu ni bila sreča nič bolj naklonjena. Sklepa, da se bo oženil, pa ni hotel nikakor opustiti. Sklenil je kar enostavno, da si bo dekleta ukradel. Za žrtev si je izbral neko dvajsetletno dekle, ki je že trikrat odbilo njegovo roko.

Mož je vse potrebno pripravil. Zbral je nekaj vaških fantov, med njimi tudi svojega petindvajsetletnega sina. Oborožili so se vsi, sedli na vozove in se odpeljali pred hišo žrtve.

Niti skozi vrata niso udrli. Planili so vsi povrsti kar skozi okno in dekle odpeljali. Šele zjutraj pa so dekličini starši opazili, da dekleta ni več doma. Kar mislili so si, da jo je odpeljal stari vdovec. Odšli so na njegov dom in so res vse skupaj našli tam v velikem veselju. Starši so hoteli dekle odpeljati s seboj, a starec in njegov sin tega nista hotela dopustiti, ker sta se preveč bala sramote. Nazadnje so se pa pogodili. Žrtev tega sporazuma pa je postal stari vdovec. Dekle je ostalo v hiši svojih ugrabiteljev, vendar ne kot žena starca, temveč kot žena njegovega sina. Z žalostjo se je starec vdal, nakar so sklenili, da bodo starcu poiskali kako vdovo. Posrečilo se jim je ,nakar sta sin in oče istočasno slavila svoji poroki.

S sekirami po paznikih

Koncem junija so našli tik ob meji med Mlavskim in Homoljskim okrajem grozno skaženi trupli Vidoja in Stanoja, ki sta bila oba poljska čuvaja bistriške občine. Oba sta že 23. junija v smislu navodil predpostavljenih odšla na polja ter tam pazila na poljske pridelke, posebno na pašnike. Ker so ti pašniki tik ob meji Mlavskega in Homoljskega okraja, Vlahi iz Homoljskega okraja pa so zelo često prehajali v območje bistriške občine in tam pasli živino, so pazniki ostajali na polju po cele dni, ne da bi se vrnili domov. Tako sta tudi imenovana dva čuvarja ostala zunaj več dni, toda domači so — kakor da bi slutili nesrečo — oba začeli iskati. Preiskali so ves hrib Sumorovac, ko so pa videli, da svojih paznikov ne najdejo, so njihovo izginotje prijavili tudi oblasti.

Šele konec junija so kmetje našli trupli obeh paznikov v nekem gozdiču, ne daleč od meje bistriške občine. Trupli sta bili oddaljeni drugo od drugega do 20 metrov. Ležali sta z glavo nad zemljo ter sta imeli grozne rane, prizadejane s sekirami. Enemu čuvarju je bil vrat popolnoma presekan. V bližini je bila najdena tudi krvava sekira.

Takoj je bila seveda uvedena preiskava in na pristojno sodišče so prignali brata Simo in Jovana Trujiča. Ta dva sta se namreč že neštetokrat sprla z občinskimi pazniki radi paše. Pred nekaj meseci so ti pazniki zaplenili obema bratoma živino in jima naložili kazen. Oblasti sumijo, da se je najbrž tudi pri tej priliki zgodilo isto, in da bi bratoma Trujič ne bilo treba plačati globe, sta paznika kratkomalo pobila.

Tožba zaradi enega dinarja

V Kragujevcu se je pred sodiščem obravnavala tožba, ki je kaj redka. Neki delavec je tožil za en dinar odškodnine nekega kragujevškega peka. Pred nekaj časom je delavec poslal svojega sinčka po kruh v neko pekarno. Fantič je stisnil polovico štruce pod pazduho in jo mahal po cesti domov. Zavil je tudi mimo hiše peka Nešiča in pogledal v njegovo pekarno. Pek je stopil iz hiše, pograbil dečka in mu vzel kruh. Pek se je zagovarjal, da je bil do takega dejanja primoran zaradi dolga, ki so ga pri njem naredili svojci prizadetega delavca. Delavec mu je bil dolžan že 120 din, nato pa je začel za gotovino kupovati pri drugih pekih. Ko je pek dopovedal otroku, zakaj mu je vzel kruh, je prišel otrokov oče in zahteval, da mu pek vrne kruh. Pek tega ni hotel storiti in so zato prišli pred sodišče.

Sodišče je naložilo peku, da mora plačati delavcu 1 din odškodnine in 50 din sodnih stroškov.

Krvavo maščevanje zaradi otrok

V Vinkovcih se je včeraj dogodil krvav zločin iz prav svojevrstnih razlogov. Pred policijsko hišo sta se srečala dva kmeta iz bližnje okolice. Moža sta se prejšnji dan prepirala in kregala zaradi otrok, ki so baje hodili po stezi, last kmeta Branda, po kateri je bilo prepovedano hoditi. Brand je zapazil otroke svojega soseda Smiljanča na stezi, stekel za njimi in jih temeljito premlatil. Smiljanič seveda tega ni pojedel in tako sta se soseda začela žolčno prepirati in bi se kmalu stepla. Opsovala sta se in si nazadnje drug drugemu grozila s tožbami. Toda še preden bi sodišče prejelo kako tožbo, sta sama med seboj poravnavala račune. Kmet Brand je šel po svojih opravkih v Vinkovce, kjer se je nepričakovano srečal pred sedežem policije s sosedom Smiljaničem. Čim sta si bila nekaj korakov narazen, je Smiljanič potegnil dolg nož in ga porinil Brandu naravnost v srce. Brand se je takoj mrtev zgrudil na tla. Smiljanič je pri zaslišanju povedal, da je maščeval klofute, s katerimi je njegove otroke obložil Brand.

Kmet s 24 šibrami v telesu

V Paračinu so izpustili iz bolnišnice bolnika, kakšnega ni imela niti paračinska bolnišnica in doslej najbrž tudi še nobena druga. Bil je to Ljubislav Milatovič, kmet iz okolice. Dobil je nič manj kakor 48 ran. Na 48 mestih so se mu zarile v telo šibre, od katerih so morali 24 šiber izvleči z operacijo, 24 zrn pa so pustili Milatoviču še v telesu.

Pred kakim mesecem je streljal na Ljubisava njegov sorodnik Radoje Milatovič in mu vsul v telo omenjenih 48 šiber. Po napadu so ljudje našli Ljubisava popolnoma politega s krvjo. Njegova koža je bila s šibrami tako rekoč prerešetana. Takoj so ga prenesli v bolnišnico, kjer so izvrševali nad njim operacije eno za drugo. Pri tem so zdravniki ugotovili, da je dobil Ljubisav 4 šibre v glavo, 5 v vrat in 39 v pleča. Iz telesa so mu vzeli 8 šiber iz pljuč in pljučnih kril, 4 iz glave, 2 iz vrata, ostale pa iz vseh mogočih telesnih delov. 24 šiber so mu pustili še v telesu, ker so bili zdravniki prepričani, da Ljubisav nadaljnjih operacij ne bi vzdržal. Zato so mu dali malo odmora, da se nekoliko opomore, nakar bodo skušali dobiti še ostale šibre. In tako je prispel Ljubisav v svojo vas s 24 šibrami v telesu ter pomenja za vas pol narodnega junaka.

Šoštanj

Zrelostne izpite na tukajšnji meščanski šoli so položili naslednji dijaki in dijakinje četrtega razreda: Kešpret Ivan, Kovač Franc, Meh Franc, Podpečan Jože, Rahten Ivan, Zupanc Mihael, Žehelj Vladimir, Kindelhofer Edeltraud, Kovač Cirila, Kumer Štefka, Podsedenšek Marija, Rihtarič Nada (z odliko), Svet Angela, Rožič Terezija (z odliko), Toter Karla, Zajc Amalija (z odliko), Žoher Vladislava (z odliko).

Hud karambol na Cankarjevi cesti. V nedeljo zvečer se je vračal iz Družmirja po Cankarjevi cesti tovarniški paznik Ivan Srebre. Pri uradniški stanovanjski hiši so ga dohiteli trije neznani kolesarji. Vozili so v brezobzirnem tempu. Eden izmed kolesarjev je treščil s kolesom v hrbet Srebreta in ga podrl s tako silo na tla, da ga je vrglo nekaj metrov v loku po cesti. Pri padcu je dobil Srebre hude notranje poškodbe in pretres možgan. Neznani kolesarji so jo jadrno odkurili, kako da se ni zgodilo nič hudega. Najbrž pa zasledovanju orožnikov ne bodo ušli.

Šoštanjski kulturniki, kje ste? V nedeljo zvečer je priredil mladinski pevski zbor »Zvonček« koncert. Zbor se je povzpel na zavidljivo višino in še raste od nastopa do nastopa, kar je zasluga pevovdje g. Vreženja. Tudi nedeljski koncert je uspel nad vse pričakovanje. Obisk pa je bil vse prej kot dostojen! Dovršeno petje je udarjalo v praznino dvorane. Tisti, ki tako radi vpijete o monotonosti šoštanjskega kulturnega življenja, kje ste takrat, ko gre za resnično kulturne dogodke? Slabotno je bilo zastopano učiteljstvo. Da tako omalovaževanje ne vpliva vzgojno in blagodejno na mladino, ki hoče ustvarjati, menda ni treba podčrtavati.

Kamnik

Kamnik, 2. julija 1936.

Poštne zadeve v Kamniku. Nerazumljivo nam je to, da je ravno v času, ko imamo pričakovati največji dotok tujcev v Kamnik in okolico, poštna direkcija v Ljubljani odvzela enega pismonošo in ga dodelila v pomoč domžalski pošti. Ta pismonoša je opravljal v dopoldanskih urah krajevno službo, popoldne pa je dostavljal pošto v Podgorju, Šmarci, Duplici itd. Mesto da se ravno v času tujske sezije edina dostava pošte pospeši, se je ukrenilo ravno nasprotno. Trdno prepričani smo, da bo v slučaju neredne dostave sledilo brez števila priložb iz vrst letoviščarjev, na odgovor pa bodo klicani le uslužbenci. Prosimo poštno direkcijo v Ljubljani, da nam pomaga graditi pri tujskem prometu, nikakor pa ne podirati.

Katehetski kongres v Splitu

V Splitu se je včeraj v poslopju bogoslovja otvoril kongres katehetov iz vse države. Kongres se je otvoril s sv. mašo, ki jo je bral škof dr Bonefačič, ki je otvoril tudi kongres sam. Za predsednika je bil izvoljen dr. Selec iz Zagreba. V predsedstvenem odboru pa sta med drugimi tudi katehet prof. Begovič iz Maribora in Jernej Pavlin iz Št. Vida. Kongres so pozdravili zastopnik banske uprave, zastopnik mestne občine in drugi. Profesor Begovič je imel referat o vzgojni vrednosti verouka s posebnim ozirom na neuspeh laične vzgoje. Kongres bo trajal do sobote.

Carinjenje izvoznih pošiljk

Belgrad, 3. julija. AA. Komercijalni oddelek generalnega ravnateljstva drž. železnic je izdal tole sporočilo: »Zadnje čase se pogosto dogaja, da se izvozne pošiljke ne ustavljajo v svrho carinjenja na tisti postaji, na kateri pošiljatelj želi, da se izvrši izvozna carinska formalnost. Vzrok so temu nejasne in nezadostne izjave pošiljalcev na tovornih listih o kraju carinjenja. Ker pošiljalec odgovarja železnici za vso škodo, nastalo zaradi nejasne ali nezadostne izjave o kraju carinjenja, se opozarjajo transportanti, da v lastno korist točno označijo na tovornih listih kraj carinjenja in svoje zahteve glede načina carinjenja in deponiranja dokumentov, potrebnih za carinjenje. Razen tega je treba navesti točen naslov pošiljalčevega pooblaščenca, ki bo pazil na pravilno izvršitev carinskih formalnosti.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, petek, 3. julija: Heliodor, škof.
Jutri, sobota, 4. julija: Udalrik.

*

Lekarne. Nočno službo imajo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Kaj bo danes

Društvena soba, Trnovo: Odborov sestanek fantovskega odseka Trnovo ob 20.

*

Avtoizleta: 4.—6. julija t. l. na Grossglockner, 25.—30. julija v Dolomite in Milano. Informacije in prijave: Izletna pisarna Okorn, hotel Slon, Ljubljana.

*

Prosvetno društvo Ljubljana-mesto. Včeraj smo poročali, da je 5. t. m. peš-izlet v Sv. Jakob ob Savi. Ta izlet se ne vrši 5. t. m., ampak 19. t. m.

Popravni izpiti so marsikoga neprijetno presenetili. Toda vsak strah pred njimi je neupravičen, ker se vsakdo lahko temeljito pripravi nanje v tečaju, ki ga v ta namen tudi letos priredi »Društvo brezposelnih profesorskih kandidatov« v prostorih osnovne šole na Sv. Jakoba trgu v dneh od 18. julija do 24. avgusta. Poučujejo samo profesorski kandidati in sicer vsak svojo stroko, tako da je priprava res temeljita. To potrjuje tudi dejstvo, da ima vsak učenec za vsak predmet dnevno po eno uro razlage in nato še dve uri korepeticije, kjer se uči in dela naloge pod vodstvom profesorjev. Pisane prijave je poslati na naslov: DBPK, univerza, kjer se bodo od 10. t. m. dalje dobivale v vratarjevi loži od 10 do 11 tudi vse potrebne informacije. — Odbor DBPK.

ODLIKOVANJE TAJNIKA RDEČEGA KRIŽA V RATEČAH-PLANICI

V soboto, 27. junija, se je vršila v osnovni šoli slavnostna seja občinskega odbora Rdečega križa v Ratečah-Planici, katere so se udeležili duhovni svetnik Lavtižar ter vsi odborniki, od banovinskega odbora društva Rdečega križa pa njegov tajnik, višji računski svetnik v p. Skalar. Po otvoritvi seje po predsedniku je odposlanec banovinskega odbora v kratkih besedah pojasnil pomen društva Rdečega križa ter omenjal težkoče pri nabiranju članstva, ker Rdeči križ ne da takoj nobenih protidajatev, temveč je delovanje članstva v prvi vrsti idealno. Društvo pa je osobito v obmejnem kraju potrebno ter uživa zbog svojih plemenitih nalog vso podporo merodajnih mest, saj je pod visoko zaščito Nj. Vel. kralja Petra II. in kraljice Marije, predseduje mu pa Nj. Vis. knez-namestnik Pavle. Nato je izročil odlikovancu, tajniku odbora g. Alojziju Kavalarju diplomo o odlikovanju s srebrno svetinjo Rdečega križa, katero mu je pripel. Tajnik Kavalar se je iskreno zahvalil za odlikovanje ter je obljubil, posvetiti tudi v bodoče vse svoje moči društvu Rdečega križa. Isto je obljubil tudi predsednik, nakar je zaključil slavnostno sejo.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 3. julija: 12.00 Reproduciran koncert naših pesmi in glasbe 12.45 Poročila, vreme 13.00 Čas, spored, obvestila 13.15 Radijski orkester 14.00 Vreme, borza 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nacionalna ura: Zagrebška drama (Mesarič iz Zagreba) 19.50 Udovičeva in Lovšetova (plošče) 20.10 Ženska ura: Keramika (gdč. Dana Pajnič) 20.30 Mozartov večer 22.00 Čas, poročila, spored 22.20 Ksilofonske solistične točke (plošče) 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

PETEK, 3. julija. *Belgrad I:* 19.50 Radijski orkester 20.15 Dueti 20.50 Odlomki iz Wagnerjeve opere «Valkira» — *Belgrad II:* 14.00 Manojevičevo predavanje o skladatelju Stanislavu Biničkem — *Zagreb:* 20.00 Zbor 20.30 Kunčeve skladbe 21.30 Vokalni koncert 22.15 Plesna glasba — *Dunaj:* 20.30 Simfonični koncert 22.10 Kvartet 23.15 Zabavni koncert — *Budimpešta:* 20.00 Madjarski plesi 23.05 Ciganska glasba — *Trst-Milan:* 17.15 Plesna glasba 20.35 Malatestova komedija «Mizantrop in iskrenost» 21.20 Komorni koncert, nato plesna glasba — *Rim-Bari:* 20.35 Lombardova opereta «Rompicolo», nato plesna glasba — *Praga:* 19.30 Lahka glasba 20.55 Burian poje na ploščah 21.10 Odlomki iz «Orfeja» raznih skladateljev 22.15 Plošče — *Varšava:* 21.00 Simfonični koncert — *Hamburg:* 20.10 Orkester in zbor 21.00 Komorna glasba — *Vratislava:* 20.10 Vojaški večer 21.10 Zbor — *Köln:* 20.10 Slike iz svetovne vojne — *Frankfurt:* 20.05 Dr. Albertova opera «Nižava» — *Stuttgart:* 20.10 Avstrijska glasba 21.10 Plesna glasba — *Monakovo:* 20.10 Umetnostni večer.

Slovenski mladini in javnosti

Današnja mladina je priča vsem strahotnim posledicam, ki jih je povzročila svetovna vojna. Države zmagovalke same so uvidele, da je svetovna vojna uničila njih lastno gospodarstvo in blagostanje ter je ves svet pognala v kaos. Toda vse to še ni izmodrilo nekaterih narodov, ki hočejo ves svet pahniti v novo vojno, v kateri bi se Evropa pogreznila v še večjo gospodarsko in kulturno propast.

Prav mladina je v prvi vrsti poklicana, da prepreči to novo vojno in se bori za mir, ker ona nima v sebi tistih nasprotstev, ki jih je imela generacija pred nami. Mladina v svoji pravičnosti zahteva pravično ustvarjanje mednarodnega položaja in zaradi tega širi mirovno idejo.

Že letos 29. februarja in 1. marca se je zbralo na mirovni konferenci v Brusilju 316 delegatov iz 20 držav, ki so predstavljali mladinske organizacije različnega svetovnega in političnega prepričanja. Tega zborovanja se žal mi Slovenci nismo mogli udeležiti zaradi denarnih težkoč.

V dneh od 31. avgusta do 7. septembra se bo zbrala v Ženevi mladina vsega sveta in določila smernice, kako preprečiti bodočo vojno. V ta namen se je tudi na ljubljanski univerzi osnoval akcijski odbor pod okriljem Akademskega kluba za Društvo narodov, da pripravi delegacijo za Ženevo in izvede najširšo mirovno propagando med Slovenci. Ta odbor bo zbral okoli sebe vso slovensko mladino.

V bližnjih dneh bomo sklicali v Ljubljani in drugih mestih sestanke vseh mladinskih društev, da se osnujejo lokalni inicijativni odbori. Za tem nameravamo prirediti sestanek vseh delegatov mladinskih društev, kjer se bodo določile enotne smernice za delegacijo v Ženevo.

Apeliramo na vso akademsko mladino in na javnost, da nas podpre in se pridruži našemu delu.

Za akcijski akademski odbor za mirovni kongres v Ženevi:

Predsednik: Drnovšek Bogdan, s. r. Podpredsednik: Berkopec Tone, s. r. Tajnik: Rauber Fr., s. r.

Teniško prvenstvo v Wimbledonu

Mesece dolgo čakajo svetovni teniški igralci in desettisoči, da se bodo odprla vrata v Wimbledon, kjer bodo vsaj kot gledalci lahko uživali lepote belega športa. Za letošnjo borbo za svetovnega teniškega prvaka, kjer se bosta v finalu najbrž pomerila Anglež Fred Perry in nemški baron Gottfried von Cramm, je vladalo že meseca februarja velikansko zanimanje. Takrat je bilo prodanih že 10.000 vstopnic v predprodaji. Toda ta velikanska arena je vedno premajhna. Kaj pomaga 30.000 prostorov, ko bi jih bilo treba 50.000.

Wimbledon je star ravno toliko kot Lawn-tenis. Igra je stara komaj 60 let in prvi wimbledonski turnir je bil l. 1877.

Ta teniška Mekka je last kluba: All England Tennis and Crocket Club. Prvotno se je klub bavil le s crocketom in šele l. 1875. je odstopil majhen prostor od svojega posestva teniškim igralcem.

Wilbledon je rasel in rasel. Po svetovni vojni se je pokazalo, da vse povečanje prostorov ne zadostuje in klub se je moral preseliti še na sosedna zemljišča. Vso finančno plat so uredili zasebniki — prijatelji teniškega športa, ki imajo sedaj edino prednost v tem, da dobivajo brezplačne vstopnice.

Wimbledon ima cel štab »groundsmen«. To so vrtnarji, delavci, urejevalci igrišč in cela vrsta pisarn, ki jih vodi major Larcombe. Wimbledon ima zaposlenih več sto delavnih moči, ki skrbijo samo zato, da vse športne naprave vzdržijo na višini. Kdor hoče videti, kako je negovan angleški teniški prostor, ta mora videti Wilbledon. V nasprotju z našimi teniškimi prostori je angleški prostor travnat. Izgleda prav tako, kot preproga narejenega iz maha; trava je vedno čisto majhna in gosta, in jo stalno zalivajo in negujejo. Prostor je tako prožen, da ga noga komaj čuti.

Leto za letom se zbirajo v Wimbledonu najboljši teniški igralci in vsako leto se posreči enemu, da odnese zmago iz Wimbledona, kar je največji teniški uspeh za posameznika.

Ves komfort, s katerim sprejemajo v Wimbledonu igralce, je že rafinirano fin in prav nič angleški. Če dežuje, potegnejo čez ta travnati prt pregrinjalo, da ne more nanj deževati. Ne morda zaradi tega, ker bi dež igriščem škodil, ampak zato, ker je vsaka minuta v Wimbledonu dragocena. Ko preneha dež, potegnejo pregrinjalo vstran in ga se nadaljuje. Vsa igrišča so med seboj povezana s telefonom, zvočniki in električne luči pripovedujejo na vseh 20 wimbledonskih igriščih, kakšno je stanje igre in gamesov na glavnem igrišču. Nič ne manjka. Vse je na razpolago junakom belega sporta, da, celo posebna restavracija ne manjka. Vse prehaja že v snobizem in po vsem tem je razumljiv pregovor, da je tenis-šport za gornje desettisoče, a nedostopen za one, ki nimajo dovolj denarja.

Wimbledon je Wimbledon. Vendar mislimo, da pri nas še ni tako hudo. Proti tenisu so še vedno isti pomisleki kot smo jih omenili zgoraj, toda naši igralci, ki zastopajo Jugoslavijo v tekmovanju za Davisov pokal, so ravno dokazali, da bo ta šport uspeval le tedaj in napredoval le tako, če bo dostopen čim širšim plastem, ne pa privilegij denarnih mogotcev.

V sredo je v Wimbledonu (mešani double) par Kukuljević—de la Valde zmagal nad parom Haut—Hay z 5:7, 6:2, 6:4.

Včeraj je pri polfinalni tekmi Von Cramm premagal Angleža Austina s 8:6, 6:3, 2:6, 6:3. — S tem se je Nemec V. Cramm močno približal svojemu cilju, da bo najbrž odnesel svetovno prvenstvo v tenisu.

Izborni francoski igralec Borotra si je v dvojni tekmi proti Japoncema Cunninghanu in Ichiju, kateri je igral z Brugnonom, ranil nogo tako močno, da se boje, da si je pretrgal mišico v stegnu. Zaradi tega ne bo mogel več nadaljevati tekmovanja.

V rokah paragrafa

Lov za tatom

V sredo se je odigral v trafiki Angele Kordiš v Gajevi ulici zanimiv dogodek, ki se je nadaljeval potem še po ulicah. V trafiko je vstopil okrog 24 let star fant ter prosil trafikantinjo, naj mu menja tisoč dinarski bankovec. Trafikantinja je res začela naštevati denar, fant pa je medtem potegnil iz kupa denarja en stodinarski bankovec. Tisočdinarskega pa, ki naj bi ga menjal, sploh ni imel. Trafikantinja je tatvino opazila ter začela kričati. Fant jo je seveda urnih krač pobral iz trafike na ulico, trafikantinja pa za njim. Kričala je, pridružilo se je še nekaj drugih preganjalcev in tako je šel pogon za tatom naprej po ulici, dokler ga ni aretiral stražnik Jeseničnik. Na policiji so potem ugotovili, da je tat brezposeln čevljarski pomočnik Kovaček Dragotin iz Djurdjevca. Ta se je pred kratkim priklatil v Ljubljano in policija ga ima na sumu, da ima na svoji kosmati vesti še kaka druga dejanja, ki so v nasprotju z zakonom. Nadalje je policija ugotovila, da ima Kovaček sličen delikt na vesti že od 28. junija, ko je v trafiki pri Sv. Petra nasipu ukradel 200 Din ter škatljo Neretva cigaret. Kovačeku izprašujejo vest še naprej in je prav verjetno, da bodo odkrili še kake neodkrite podvige.

Šla v mesto - prišla v zapor

V četrtek zvečer pa sta se srečala dva stara znanca: policaj, ki pozna tiste, ki naj jih ima v evidenci, in pa 26 letna Veis Marija iz Naklega, šivilja brez posla. Ponovno so jo zalotili pri rokomavharskih zadevah in so jo zato že leta 1935 izgnali iz Ljubljane. Toda to Marije Veis ni motilo, da se ne bi vračala v belo mesto, kjer je toliko prilike za kake lumparije in kjer se človek tako lahko izgubi med ljudmi. Če bi le stražniki ne imeli tako budnega očesa, pa bi vse šlo v račun tudi takim rokomavharjem. Marijo je stražnik odvedel na policijo, kjer ji zaenkrat rešetajo še vest, potem pa bo odrajžala najbrž na sodnijo.

25 let star - 18 kazni

Hočevar Viktor, 25 letni delavec brez posla, je človek, kakor vsi njegove vrste: za grehe se noče pokoriti. Kljub svoji mladosti ima na svojem hrbtu nič več in nič manj kakor 18 kazni. Je to tip, ki ne more iti mimo tujega premakljivega imetja, ne da bi poskusil vse možnosti, kako bi se s tujimi stvarmi okoristil. Razumljivo je, da tak človek ne uživa dolgo časa zlate svobode in mora za zapahe. Toda Hočevar si zna pomagati: bil je radi bolezni oddan v bolnišnico, 5. februarja pa je kratkomalo pobegnil iz bolniške postelje. To pa ni bilo dovolj. Svojemu bolniškemu sosedu je »sunil« pri slovesu še zimsko jopo, bolniškemu strežaju pa se je zahvalil na ta način, da je vzel s seboj njegovo čepico. En dan manj kakor pet mesecev je Hočevar užival zlato svobodo — kako se je med tem obnašal, še tudi ni ugotovljeno — sedaj pa bo zopet premišljeval za zapahi o problemih tuje lastnine.

Postopači, tatovi, lahkoživke

Policijski organi v zadnjem času s poostreno strogostjo lovijo po mestu razne postopače, delomržneže in tatove, ki prihajajo v mesto ter izrabljajo vsako priliko za izvajanje svojih podvigov, ki so največkrat v zvezi s tatinskimi posli. Ne manjka pa pri tem tudi lahkoživih žensk, ki se družijo s postopači ter z izkupičkom beraških in tatinskih poslov veseljačijo po raznih »špelunkah« in dalmatinskih vinotočih. Vsem prijetnostim teh družb napravi navadno konec mož postave, ki odvede prizadete na policijo, od tam pa jih ekspedirajo v zapore. Tako življenje gre iz dneva v dan. Pri ljudeh tega kova ni nobenega upanja več, da bi se popravili. Zapori, s katerimi v takih slučajih judikatura razpolaga, še niso spravili menda nobene lahkoživke na pravo pot.

Nesreča pod kozolcem

Obe ranjenki izven nevarnosti

Ljubljana, 3. julija.

Nenadoma se je včeraj zagrnilo nad Ljubljano nebo in nastal je strahovit naliv. Ljudje so zbežali z ulic in vsak se je zatekel, kamor je mogel. Vmes je padala toča in neprestano je grmelo.

Na vogalu med Šmartinsko in Linhartovo cesto je na posestvu, ki je last Marijanišča, delala večja skupina delavcev. Tudi te je nevihta tako iznenadila, da se niso mogli zateči kam drugam, kakor pod majhen kozolec, ki je last Medičarja. V bližini se je tedaj nahajala tudi družba ciganov z dvema vozovoma, dva vozova pa so potegnili pod kozolec tudi delavci iz Marijanišča. In tako je vsa številna družba vedrila pod kozolcem, ki je sicer enojen, vendar pa zgrajen s previsom, tako, da so imeli vsi dovolj prostora. Naliv je kmalu ponehal in ljudje so že mislili, da je najhujše mimo. Nenadoma pa se je ponovno vlilo, dež pa je spremljal še hud veter. Kozolec je bil napolnjen s poljskimi pridelki, ki so se sušili v stogeh. Veter je imel zato dovolj opore. Kozolec hudega pritiska ni vzdržal. Med silnim truščem in lomljenjem se je kozolec podrl na ljudi. Glavni tram je padel k sreči tako, da se je naslonil na vozove, kar je bila za delavce prava sreča. Drugače bi namreč glavni tram z vsem stebrovjem in latami ter ostalimi lesenimi deli pritisnil delavce na tla. Tako pa so izpod ruševin potegnili le hudo ranjeno delavko Pavlo Štefančič, ki je dobila hude poškodbe po glavi ter po vsem životu. Težje poškodbe je dobila tudi sestra Viljemina Jurkovič, dočim so bile štiri osebe lažje ranjene. Štefančičevo in Jurkovičevo so takoj prepeljali v bolnišnico, ostale ranjence in ranjenke pa v domačo oskrbo.

Štefančičeva je ostala dolgo v nezavesti. Tudi v bolnišnici so imeli malo upanja, da se bo opomogla. Skrbni zdravniški negi pa se je posrečilo, da so ponesrečeno delavko vendarle spravili tekom noči k zavesti in danes zjutraj se je njeno stanje že znatno izboljšalo. Tako Štefančičeva, kakor s. Jurkovičeva sta še v bolnišnici, vendar sta izven nevarnosti.

Zanimivo je, da je Štefančičeva imela včeraj posebno smolo. Že dolgo je iskali okrog po deželi in po mestu dela, ki ga ni mogla dobiti. Prišla je tudi v Marijanišče, kjer so se je usmilile sestre ter jí ponudile za nekaj dni delo na svojem posestvu. Že prvi dan pa jo je doletela omenjena nesreča. Stara je nad 50 let.

*

Včeraj popoldne so se z notranjske strani privlekli temni oblaki, ki niso obetali prav nič dobrega. Nenadoma se je vsul dež, kateremu se je predružila še toča. Pihal je tudi močan veter tako, da je bil nad Ljubljano in vse naokrog pravi vihar, ki ni ostal brez posledic. Kakor poročamo zgoraj, je vihar pordl na polju blizu Sv. Križa kozolec in se nesrečne žrtve nahajajo v bolnišnici.

Menda tudi radi viharja, se je nad oknom Kazine utrgal velik del ometa, ki je z vso silo priletel na pločnik ter se razletel. Na vso srečo pa se takrat ni nihče nahajal na tem mestu, kajti če bi se, bi brez dvoma beležili še eno žrtev včerajšnjega viharja.

Ptuj

Žrtvi avtomobilske nesreče odnosno roparskega napada obdueirani. V sredo, 1. t. m. sta se vršili v Ptuju istočasno dve sodni obdukciji, in sicer ena v mrtvašnici v Rogoznici, druga pa v mrtvašnici ptujske bolnišnice. V Rogoznici je sodna komisija raztelesila truplo 42 letnega Martina Meškota iz Preslave pri Veliki Nedelji, v bolnišnici pa truplo 52 letnega posestnika in živinskega trgovca Senekoviča Franca iz Hajdine. Poslednji je — kakor smo poročali — žrtev roparskega napada, ki je bil izvršen na glavni cesti med Ptujem in Hajdino. Ko se je namreč Senekovič vračal v temni noči iz Ptuja na svoj dom, ga je še neizsleden ropar pobil na tla, da je obležal z razbito lobanje in zlomljeno desno roko nezavesten. Senekovič je imel večjo vsoto denarja pri sebi, katerega pa pri njem niso našli. V bolnišnici, kamor so ga ptujski reševalci prepeljali, so se zdravniki trudili, da ga spravijo k zavesti in ga ohranijo pri življenju, toda ves trud je bil zaman in je nesrečnež smrtonosni poškodbi podlegel. Orožniki so prijeli že več oseb, ki so osumljene roparskega umora, ni pa še znano, ali je med njimi pravi storilec. — Truplo 42 letnega Martina Meška, ki ga je sodna komisija raztelesila v mrtvašnici v Rogoznici, pa so našli v Borovcih na glavni cesti med Ptujem in Ormožem. Kakor se je dognalo, je bil Meško povožen od še neizsledenega tovornega avtomobila. Meško je v pozni noči korakal iz Ptuja proti svojemu domu k Veliki Nedelji. Med potjo pa ga je dobitel tovorni avto, ga povozil in ga popolnoma razmrcvaril. Lobanja je bila razbita, možgani pa so bili raztreseni po cesti, prsni koš pa je bil zdrobljen. Smrt je nastopila takoj. — Dokler ne izsledijo brezvestnega šoferja, ostane vprašanje odprto, kako je prišlo do nesreče. Domneva se, in kar je tudi najbolj verjetno, da je šofer vozil brez luči in najbrž ni dajal znakov ter zavozil v sredi ceste korakajočega in baje nekoliko vinjenega Martina Meška. — Oblasti se trudijo, da izsledijo brezvestnega šoferja, ki je povzročil smrt očeta 8 nepreskrbljenih, od 2 do 15 let starih otrok.

Osebna vest. Včeraj se je pojavil v Ptuju voditelj koroških Slovencev in bivši poslanec, župnik g. Vinko Polanec, ptujski domačin. V njegovi družbi je bila večja skupina koroških slovenskih abiturientov. Gostje so obiskali Minoritski samostan, muzej in druge zanimivosti mesta. Pevski zbor abiturijentov je na ulici zapel lepo koroško narodno pesem. Gostje so bili predmet splošne pozornosti in navdušenja.

V poletni vročini na strme vrhe

In drugo jutro boste vstali svež in življenja vesel, preden bodo zapeli petelini, preden bo vzšlo solnce. Mrak bo še ležal povsod po gorskem svetu, toda zvezde bodo že začenjale bledeti, ugašati. Nebo bo zazelenelo, zarumenelo, jutranji veter bo zašaril po ruševju, drozgi se bodo oglasili. Vrhovi bodo postajali vedno bolj temnoplavi, nato vijoličasti, škrlatni, vedno niže v stene bo lezla nepopisna, edinstvena svetloba. Nenadoma bodo temena gora zasijala, zaživela, prvi solnčni zlati žarek bo veselo zaplesal po vrhu in prinesel pravo, resnično gorsko jutro, veličastni dan, ki preplavi in presune vso prirodo, drevje, stene, kotanje in jarke, kakor sunki roga godalni zbor — ter se nedeljen v vsej svoji zmagoslavnosti razkaže očem. Kakšno nasprotje z mlačnim prebujenjem večno enako pustega jutra v mestu: bleda svetloba se boječe plazi po zidovih najvišjih hiš, kjer še gore rdeče luči in zaspano hrešči harmonika tiste puhle marše in tange, ki tako obupno zavdarjajo po težki germanski kuhinji in pokvarjenih želodcih, — prve temne postave se motajo po ulicah med mračnimi hišami, mlekarski vozički ropotajo, plinovke in električne žarnice, ki so vso noč vznemirjale trge s svojo mrzlo, presunljivo lučjo, počasi ugašajo. Ko solnce vzide, tega nihče ne zapazi, ker vse, dan za dnem, leto za letom, življenje za življenjem, vsako jutro z enako samogoltno naglico dere za zaslužkom. Ceste odmevajo od peketanja, slabo prespane noge drsajo po pločnikih, avtomobili trobijo, vozniki kolnejo.

Stojite tam na robu gozda in gledate, kako se prebuja gorski dan. Potem se vrnete s ta starim gospodom v kočo, zajtrkujete, zavežete nahrbtnik, oskrbnik vam vošči srečno pot in že stopate po zeleni livadi med rdečimi, čudovitimi grmi rododendrona; z vseh strani se vam smehljajo zamolklo temni, zamišljeno plavi cvetovi encijana. Jutranji veter češe macesnom redke, svetlozelene lase. Grušč hrešči in škrta pod nogami. Kako zastavno in mirno stopajo spočite noge. Ozrete se nazaj: sinjkasto siv dim se dviga iz dimnika planinske koče, kjer ste tako prijetno prenočili. Kvišku srca! Ostri, zdravi zrak vam širi pljuča, preslabe so človeške prsi, da bi mogle prenesti vso čisto, edinstveno radost, ki vam žari iz srca! Vrisk zadoni med stenami, gora ga podaja gori, kje daleč, daleč tam šele zamre!

Žeblji ugriznejo v trdi sneg kmalu ostane za vama dolga, plavkasta sled, ki končava na kraju snežišča, daleč doli na pobočju. Prestopita v skale; pod vama blišči sneg, na katerega riše dopoldansko solnce fantastične konture sosednega grebena. Roke preprijemajo kline, noge se prestopajo iz stopa v stop, višina raste snežišče postaja majhno, — kje je že za vama v sinjkasti, majčkeno nemirni globini. Solnce žge v hrbet, pot lije s čela, drobni grušč brez glasu pada izpod vajinih čevljev v nedogled. Nenadoma se odpre razgled: širok greben leži pred vama, pijan od solnca; soparica mrgoli, skale žehte. Še nekaj korakov in pred vama leži vrh — plačilo za trud. Pa saj je bila že pot sama plačilo za trud! Vrh je samo cilj, potrdilo zmage, krona uspeha, blagoslovljeni cilj!

Počitek na vrhu! Samota in nepremična, samozavestna tišina, ki je ne moreta zmotiti niti vajina hvaležna glasova, niti radostno nemirno bitje vajinih src.

Nahrbtnik pod glavo! Naj pijejo v tej čudežni uri naše človeške oči vse čudovito, nedosegljivo, kar ga je bil nagrmadil od obzorja do obzorja divni, Stavbar! Naj se spočije duša, naj gredo skozi našo najbolj intimno zadnjo in edino svetlo izbo v srcu, naj gredo skoznjo pokrajine kakor stara, sinja pravljica — brez razmišljanja, brez razglabljanja, en sam sijajni tok lepote, ki se sama rada brez pridržka daje

(Dalje sledi.)

Za evropsko prvenstvo v tenisu

V Zagrebu se vršijo velike priprave za odločilen boj v evropskem prvenstvu tenisa, ki se bo odigral ta mesec v Zagrebu. Naši igralci se bodo pomerili s prvaki v tenisu — z Nemci. Na stadionu na Šalati, kjer se bo vršila tekma, je delo okoli priprav v polnem teku. Igrišče bi sicer moralo biti dovršeno že do konca preteklega meseca, toda radi tehničnih ovir se je dovršitev zavlekla. Radi tega se je vršil prvi trening naše reprezentance na igrišču Haška v Maksimiru, ki je še najmanj trpelo od nedavne poplave. Trening je trajal 1 uro 45 minut, v katerem sta igrala Punčec in Palada v zelo ostrem tempu, ne ozirajoč se na točke. Igrala sta sama, ker se Kukuljević nahaja v Wimbledonu, Mitič pa je odšel na turnir v Sisak. Borba z Nemci ne bo lahka, zlasti von Cramm kaže že v Wimbledonu, s kakšnimi nasprotniki se bo morala boriti naša reprezentanca. Izgleda, da tudi Nemci ne bodo imeli lahkega opravila, ker sta se Punčec in Palada od zadnjih naporov popolnoma opomogla. Nemce pričakujejo 6. t. m. Že sedaj je zveza preobložena z delom okoli priprav in predprodaje vstopnic, ki bodo kmalu vse razprodane.

NARODI PRIHAJAJO NA OLIMPIJADO

Polagoma prihajajo z vseh delov sveta olimpijski borci. 30. junija je dospelo v Hamburg s parnikom »Monte Pascoal« 870 Američanov, med njimi tudi mnogo Nemcev, od katerih se jih bo 17 udeležilo olimpijskih iger. Prišlo je dalje 45 tekmovalcev iz Brazilije in 7 strelcev iz Chile. Te dni pričakujejo tudi mehiško in urugvajsko reprezentanco. Istočasno bodo dospeli tudi Japonci. Sredi julija pričakujejo Peruance, Indijce, kanadske veslače in še 30 Brazilijancev. Čez Benetke se pripeljejo 20. julija kitajski predstavniki. Nemški listi s posebno simpatijo komentirajo prihod jugoslovanske reprezentance.

Zadeve našega trgovstva

V Sarajevu se je včeraj začela konferenca tarifnega odbora prometnega ministrstva. Predseduje ji inž. Aleksander Petrović, ravnatelj pomorskega in rečnega prometa. Od Slovencev sta na konferenci navzoča dr. Vrhunec, ravnatelj TPD, in Josip Cugmus, bivši ravnatelj ljubljanske železn. direkcije. Na konferenci se obravnavajo sledeča vprašanja: reforma tarifnih predpisov za potniški promet, reforma tarifnih predpisov za prevos blaga s posebnim ozirom na sankcije ter še nekaj drugih.

Strašna noč v gorah

Nenadna izprememba vremena v gorah, nalivi, toča in neurje je najstrašnejše, kar more doleteti turista v steni. Lepo je biti ta čas na varnem v prijetni koči in iz tople sobe samo gledati to divjanje narave, toda če doleti planinca, da mora bivakirati v steni, ta nikdar ne bo pozabil teh strašnih ur. Ena najstrašnejših tragedij v zadnjih letih, ki so se odigravale v skalah, je bila o binkoštnih praznikih v avstrijskih Alpah.

Za binkoštni ponedeljek je odšel dr. Scherak z Wilmo Gouth in Fritzem Schmiedom na plezalno turo na Hochtor. Že prvi dan opoldne jih je ujela na potu toča in sneg; plezali so osem ur brez vsake pravilne orijentacije, in morali popolnoma izčrpani prenočiti pod šotorom težko noč. Drugi dan so poizkusili svojo srečo vnovič. Ker jim je pa zopet izginila prava orijentacija, so šele na večer dognali, da so plezali 12 ur in da so se zopet znašli na istem mestu. Tako je prišla druga noč. Pred temo pa je poizkusil Schmied na svojo roko, če bi le morda našel izhod iz tega težavnega položaja. Druga dva plezalca sta se medtem odpočila in jedla. Že v temi se je vrnil Schmied ves vesel in povedal, da je našel pravo pot. Ker pa je bila plezalka že močno utrujena in čisto apatična, so se odločili, da vendar počakajo še to noč pod šotorom.

O nadaljnji tragediji piše sam dr. Scherak: »Pokrila sva najino ubogo spremljevalko z vsem, kar sva imela in jo privezala. Toda o tem že ni več vedela. Večkrat sem ji posvetil s svojo svetilko v obraz in sem videl, da se že ne zaveda več. Schmied in jaz sva poskusila vse, da bi jo oživela. Schmied je svoje vedenje že popolnoma izpremenil. Vsako stvar sem mu moral povedati po dvakrat, potem me je šele vprašal, kaj naj naredi. Proti eni uri po polnoči sva položila našo spremljevalko na sneg. Pol ure sem jo zastonj poizkušal oživeti. Nesrečnica je začela stokati in že sem slutil bližajoči se konec. Opozoril sem Schmieda na to in ga prosil naj mi pomaga pri mojih reševalnih poizkusih. Čez tri četrt ure Wilma Gouth ni dala nikakega znaka življenja več. Videti nisem mogel nič več, ker mi je električna svetilka že pogorela. Utripanja žile nisem čutil več, vendar sem nadaljeval z umetnim dihanjem do 3 zjutraj. Tudi Schmied mi je na moje prošnje pomagal in drgnil noge ubogi nesrečnici. Ob tretji uri zjutraj pa sem ugotovil, da je nastopila smrt.

Ko sem to povedal Schmiedu, sem opazil pri njem, da je že tudi popolnoma živčno izčrpan. Ko se je malo zdanilo, sem videl, da je zunanjost mojega spremljevalca čisto izpremenjena. Duševno je bil popolnoma odsoten in je stal v snegu brez čevljev. Na moje prigovarjanje si jih je zopet obul. Ko sem videl, da se stanje Schmieda vedno slabša, sem začel klicati na pomoč.

Okoli šestih zjutraj je začel Schmied stokati in je legel na tla. Čutil sem bližajočo se katastrofo in sem ga začel drgniti s snegom vkljub svojim ozeblinam na rokah. Schmied je postajal vedno bolj zmešan in je hotel skočiti čez steno v dolino. Zadrževal sem ga, kolikor sem mogel, toda končno sem ga moral privezati. Med privezovanjem ga je naenkrat pograbil velikanski strah in se je branil z vsemi močmi: hotel me je celo vreči čez steno.

Ob sedmih zjutraj je nastopila smrt tudi pri Schmiedu. Obe trupli sem popolnoma izčrpan privezal na vrv in legel poleg njiju. Bil sem tako brez moči in imel tako izčrpane mišice, da si nisem upal tvegati sestopa. Bivakiral sem še eno noč. Ko sem se tretji dan zjutraj zbudil in je posijalo sonce na mali tabor, se nisem mogel niti dvigniti.

Po dveh urah sem se po rokah in po nogah splazil iz pokopališča v steni. Roke in noge so me zaradi ozeblin neizmerno bolele. Žepni robec sem imel kot zasilni signal, če bi me morda kdo opazil, in začel sem zapisovati svoj doživljaj. Ker ni bilo pomoči od nikoder in je bila ura že štiri popoldne, mi ni preostalo nič drugega, kot da sem vkljub svojemu obupnemu položaju tvegal sestop. Po treh urah se mi je posrečilo, da sem prešel najnevarnejše kraje in nato dosegel dolino, kjer sem prvič lahko povedal o strahoviti drami, ki sem jo preživljal tekom zadnjih 24 ur.«

Deklica v narodni noši izroča šopek rož voditelju Slovencev, ministru dr. Antonu Korošcu.

Biserni jubilej kavčuka

Civilizacije brez kavčuka si skoraj ni mogoče misliti. Nemogoč bi bil avtomobil, električna in gumi sta takorekoč neločljva, preproge, gumijasti plašči, pete čevljev in ne nazadnje tako zvane »hot water bottles«, to je gumijaste posode za one, ki si morajo mrzle noge greti s toplo vodo. Tisoči raznih predmetov se izdelujejo iz gumija in vendar je znan Evropi šele šestdeset let. Treba pa je bilo silnega poguma in diplomacije, predno je bila omogočena evropska industrija kavčuka.

Anglež Aleksander Wickham je bil tisti pustolovec, ki je tvegal življenje za dosega tega, kar so mnogi pred njimi poskušali zaman. Indijska ali z drugimi besedami angleška vlada mu je naročila, naj poišče možnosti, kako preskrbeti iz Brazilije seme kavčukovih dreves. Najbolje je kavčuk uspeval ob gornjem toku Amazonkinega veletoka. Brazilska vlada pa je imela zakon, po katerem je bilo najstrožje prepovedano izvažati seme kavčuka. Povsod so bile nastanjene straže in v pristanišču Para je bila stroga kontrola carinskih oblasti. Marsikdo, ki je nabiral semena, se ni nikdar več vrnil iz gozdov, v katerih se je odigralo nešteto tragedij, za katere svet ni in ne bo nikdar zvedel.

Ko je Wickham dospel v Paro, se je zgubil v gozdovih in na vprašanje, kaj išče tam, je odvrnil, da je botanik in da bo nabiral izrednih rož in zelišč. Sledili so mu in ga opazovali ter videli, da res nabira samo rože. Naročil si je nosačev, ki so nosili velike vreče nabranih zelišč, med katerimi pa je imel tudi okroglo 70.000 semen kavčuka. Sedaj pa je bilo treba hiteti, kajti semena po sedmih tednih ne vskalijo več. Nadzorovalni organi v pristanišču so le deloma verjeli njegovemu izgovoru o rastlinah, tako da je bilo njegovo življenje na tehtnici.

Z vso pretkanostjo je skušal najti ladjo, ki bi vzela na krov njega in njegov dragoceni tovor. Srce mu je poskočilo radosti, ko je iztaknil majhen parnik, katerega lastnik je bil pripravljen voziti kamorkoli. Seveda se je branil prevzeti samo teh nekaj vreč, a Wickham mu je zagotovil plačilo, kot da bi vozil polno naložen tovor. V temni noči je neslišno in brez luči odplul po reki nizdol in srečno zavil v Atlantik. Nato pa je parnik s polno paro rezal morske valove, dokler ni pristal v luki Kew.

Tam je bilo že vse pripravljeno, špecijalni vrtnarji, izvežbani botaniki, posebni rastlinjaki itd., v katerih so takorekoč dan in noč z vso skrbjo pazili na vsejana semena. Od vsega semena pa je vskalilo komaj štiri odstotke. Vzrasla stebla so bila razposlana v Kalkuto, Rangoon in Singapoor. V tem zadnjem se je ohranilo samo sedem drevesc, a za seme dosti.

Ako danes prideš v Singapoor, boš v velikanskem vrtu našel dvoje orjaških kavčukovih dreves, katerima pravijo, da sta voditelja današnje ogromne malajske kavčukove industrije.

Slomškovi dnevi v Mariboru: škofa dr. Rožman in dr. Gnidovec v sprevodu.

Nujna poroka

Neki trgovec v Kalkuti je naznanil pred enim tednom svoji 15 letni hčerki, da mora vzeti njegovega 40 letnega bogatega prijatelja. A ko je bilo vse gotovo za poroko in je nevesta prvič zagledala svojega ženina, je ugotovila, da je najmanj 70 let star in popolnoma brez zob. Izjavila je, da si bo prej vzela življenje, kakor privolila v ta zakon. Pozvani žreci niso hoteli izvršiti obredov in je moral oče odsloviti ženina. A istočasno so mu naznanili, da bo treba še danes omožiti hčer, ker bi sicer razžalili ona božanstva, ki so bila naprošena za blagoslov. Več slov je šlo iskat ženina. A vsi povabljeni niso marali tako naglo skleniti zakon. Šele zvečer so našli na cesti nekega šolarja, ki je zaspal na poti iz šole proti domu. Pristal je na poroko in takoj postal oženjen. Nevesta ga ni zavrnila, ker ni hotela ostati stara devica. Zvečer se je pričelo svatbeno kosilo. Žreci so rekli, da so božanstva zadovoljna in družini bodo naklonila srečo.

New York v številkah

Newyork, ki hoče biti največje svetovno mesto, ima po novem štetju 7.600.000 prebivalcev, od katerih je rojenih v inozemstvu 2.300.000. Na prvem mestu je židovska veroizpoved z 1.765.000 pristaši, na drugem rimsko-katoliška z 1.734.000 in na tretjem protestantska z 1.141.000. Židje imajo 1000 sinagog. Katoliki imajo 430 cerkvenih poslopij. Med posameznimi poklici so najštevilnejši: 32.480 brivcev, 55.000 natakarjev, 20.000 dečkov pri dvigalih, 106.000 osebnih in tovornih šoferjev, 42.000 krojačev in 10.000 bančnih uradnikov. — Osrednja newyorška četrt Manhattan, sedež denarnih zavodov, je štela leta 1910 (zadnje štetje pred svetovno vojno) 2.330.000 prebivalcev. Zdaj je nazadovalo to število na 1.654.000. Leta 1899 je štelo mesto 19 tisoč tovaren in leta 1910 celo 32 tisoč. Zdaj ima samo 18.900. Kriza je vzela vse ostale. Razen tega biva v Newyorku 300 tisoč pisarniških nastavljencev, 16 tisoč igralcev, 21 tisoč godcev in 9 tisoč pisateljev.

Zlato na begu

Levičarska zmaga je prisilila premožne sloje k tihotapstvu denarja v inozemstvo. Bližnja portugalska meja je postala torišče neštevilnih smešnic. Neki bogati živinorejec je poslal v Lizbono vagon krasnih bikov. Stali so v kletki z napisom: »Pozor! Živali so divje in namenjene za bikoborbe. Ne pridite preblizu! Lastnik ne odgovarja za posledice!« Cariniki se seveda niso hoteli preleviti v bikoborce. A v Lizboni je mirno izkrcal lastnik divje bike in privlekel izpod lesenega poda zaboje z milijoni zlatnikov. — Še več iznajdljivosti je izkazal marki F., ki je nepričakovano nakupil malo posestvo ob meji. Dnevno je priredil za svoje goste zabave z umetnim ognjem. Krasne rakete so frčale visoko v zrak in padale onstran meje na Portugalskem. Ta slučajnost je zanimala španske carinike. Ugotovili so, da so odnašale rakete vrednostne papirje, delnice, bankovce in zlate kovance. Markijevi zaupniki so pobirali te zaklade. Zdaj so prepovedale oblasti markiju umetni ogenj. Prireditve niso več dovoljene.

Skrben soprog

Zadnja pariška smešnica se nanaša na bančnega ravnatelja Marciera, ki mu je umirala za jetiko v Davosu v Švici žena. Za slovo je poklicala moža in ga prosila: »Ne moram ostati v tem ledu in snegu. Še v grobu bi me zeblo v Davosu. Če bom umrla, odpelji me v domovino, na Korziko!« Mož je odgovoril, da bi prav rad izpolnil zadnjo željo, toda se boji izdatkov. Pogrebni zavod bi predrago računal za prevoz po železnici... Umirajoča je vztrajala na svoji zahtevi. Mož se je naposled omehčal: »Dobro. Veš, kako bova naredila? Od kraja te bom pokopal v Davosu. A, če bom pozneje videl, da tebi ni prav, te bom takoj prepeljal na Korziko. Zanesi se na mojo obljubo.« —

»Na sto načinov ste mogli zaslužiti denar, in vam ne bi bilo treba krasti,« posvari sodnik nekega uzmoviča.

»Prosim vas, povejte mi vsaj en način,« gospod sodnik«.

»No, zdaj vidim, da vam je le-ta res popolna španska vas«.

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto ogliče, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

55

S temi besedami je v meni odprl novo, svežo rano.

Zvečer nam je kapitan priredil na čast majhno gostijo. Taibski kaid je prišel na gostijo s svojim spremstvom. Čepeli smo okrog velikih skled, v katerih je bil nakopičen riž z jagnjetino. Pili smo čaj in kadili nargile.

Kaid je bil šaljivec. Izpraševal nas je, zakaj ne pograbimo svojih gostiteljev za vrat in jim ne odštejemo 25. Orožniki so se krohotali, pa tudi mi se nismo mogli ubraniti smeha.

Ponoči smo spali na izbornih vojnih posteljah. Če to spanje ni bilo spanje pravičnih, je bilo vsaj podobno spanju onemoglih ubežnikov. Verjemite mi, da je to spanje najgloblje. Bili smo preveč trudni, da bi mogli poskušati presoditi svoj položaj ter se vznemirjati zaradi bodočnosti.

Zgodaj zjutraj smo odšli v Dero, spremljal nas je narednik s trojico orožnikov. Tudi to ni bilo preveč neprijetno. Orožniki so jahali na konjih, mi pa smo šli peš. Ko je narednik zapazil da šepam, je mimogrede v neki vasi zaplenil osla. Tako sem tudi jaz jezdil in zvonil z nogama po tleh.

Med potjo smo našli še tri osle za moje tovariše. Narednik se je spotoma skušal zabavati, ker je bilo potovanje zelo enolično. Zato je na veliko razdaljo izmenial nekaj strelov z nekim roparjem, ki je spadal v krog njegovih znancev. Pokazal nam je celo mesto, kjer bi bili morali prekoračiti mejo. Dejal je, da nismo imeli niti trohice pameti. Ta očitek se nam je zdel zelo grenak.

Nazadnje smo prišli v Dero.

Na orožniški postaji smo morali prestati dolgotrajno izpraševanje, kako smo bežali in kako smo se borili z Arabci. Pri tej priliki so se spomnili, da je naša pustolovščina precej zapletena, ter bi nas mogli obtožiti tudi zaradi nasilja in ne samo zaradi bega. Zaprli so nas v stražarnico v vojašnici sirskih čet v Deri. Tu smo tudi čakali, da nas je obiskal kapitan

To je bil majhen človeček, debel in siten. Pozdravil nas je s hudournikom kletev in žalitev, med katerimi je bila najbolj nedolžna:

»Proklete svinje!« Legija ni nikdar zatajevala globokega preziranja do sirskih čet, zato se je slabovoljni kapitan zdaj maščeval za vse žalitve nad četverico legijonarjev, ki so mu padli v roke.

Rad bi se spomnil, kako je bilo temu kapitanu ime, da bi ga izpostavil splošnemu preziranju, ker drugega ne zasluži. Med zaslišavanjem nas je gledal besno in vlekel, da bi vsa stvar čim dalje trajala. Zlasti je kazal svojo mržnjo Harveyu in obema Nemcema. Užival je pri tem, da jim je govoril. »Takšni ničvredneži so Angleži in Švabi.«

Hrana je bila še precej dobra. Samo premalo je je bilo. Nekega lepega dne pa je kapitan ugotovil, da smo še zmeraj preveč debeli in nam je znižal porcije za polovico.

Nazadnje nas je z železnico poslal v Damask. Bili smo v okovih zvezani po dva in dva. Naše vezi so bile navadne verige.

V Damasku so nas zaprli v nekdanjo turško trdnjavo, ki je bila zgrajena najbrž še v križarskih vojskah. Namestili so nas v nekem stolpu v prostor brez oken. Vanj je svetloba prihajala samo skozi globoke in ozke strelnice. Stolp je bil razdeljen v nekaj velikih celic. V naši celici nas je bilo 30, zato je bilo strahovito soparno in zadušno.

Temnica je bila nabito polna. V njej je bilo največ orijentalcev: Sircev, Arabcev, Druzov, Senegalcev, Tunizijcev, Alžircev, Marokancev, Turkov in nekaj Francozov. Legija je bila seveda dobro zastopana. Odkrili smo okrog 30 tovarišev. Neki sirski razbojnik se je hvalil, da je ubil 30 žandarjev. To je bil smrkavec, 16 let star, ki so ga naslednji dan, še preden smo mi odšli, obesili na trgu.

V celici za tiste, ki so bili obsojeni na smrt, je bila velika množica Sircev iz Damaska, ki so jih ujeli za časa tistih bojev v vrtovih. Ta celica je takoj pri vratih. Šli smo skozi kopo obsojencev vsakokrat, kadar so nas odvedli na delo in kadar smo se vrnili. Zmeraj smo se čudili njihovemu veselju.

Druga dva Sirca sta bila obsojena vsak na 100 let ječe zaradi upora. Prostor, v katerem sem bil, je naravnost strahovit. Človek čuti neusmiljeno pest krute oblasti. Polagoma nas je začel navdajati strah pred vojnim sodiščem, ki nas bo kmalu sodilo.

Drugače pa je v temnici vendarle še znosno kljub slabi hrani. Dobivamo vodeno juho in zoperno meso. Da se živeti kljub mrčesu, ki vrvi po celicah.

Imam nekaj denarja, zato lahko kupujem čokolado, katero nam pripravlja kuhar. Rešilno za nas je samo to, da nas peljejo vsako jutro na streho, kjer ostanemo do 5. popoldne. Enkrat na teden gremo do reke, ki teče ob vznožju trdnjave, da tam operemo obleko. Vsak teden gremo pod toplo prho.

Neuspeh našega podviga je vsejal med nas razdor. Weisser in Lass sta besna na Harweya, s katerim sem se jaz zdaj sprijaznil. Lass ne govori nič več za mano, ker sem nekega dne, ko sem dobil cigarete, razdelil ta dar s Harveyem, ne da bi se oziral na Lassa. Žalosten prepir je izbruhnil me dnami. Ta prepir dobro osvetljuje, kakšno je naše jetniško življenje. Spimo največ podnevi na strehi. Ponoči je skoraj nemogoče spati v celicah zaradi mrčesa, pa tudi zaradi silnega hrupa, ki ga dvigajo jetniki, ko kartajo. V posameznih oddelkih te velike temnice čepe domačini okrog kart, ki so razsvetljene s svečo. Igra se zmeraj konča s prepiri in s pretepi.

»Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 12. Mesečna naročnina 12 Din, za inozemstvo 25 Din. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6/III. Telefon 2994 in 2996. Uprava: Kopitarjeva 6. Telefon 2992. Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: K. Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Jože Košiček.